KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI
DREJTORIA E HETIMIT ADMINISTRATIV

Nr.______Prot. Tiranë, më 19. 01. 2023

V E N D I M

Nr. 10, Datë 19. 01. 2023

Mbështetur në nenin 32, pika 1, germa a), të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010 "*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*"[1], i ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi mori në shqyrtim ankesën nr.6, datë 10.01.2023, e paraqitur nga znj. M.M, ku pretendohet diskriminim nga ana e Agjencisë Shtetërore të Kadastrës, Drejtoria Vendore Sarandë.

Pas shqyrtimit fillestar të ankesës së mësipërme, Komisioneri[2],

K O N S T A T O I:

I. Pretendimet sipas subjektit ankues.

Referuar ankesës së depozituar pranë Komisionerit, rezulton se: *"Nga ana jonë si trashëgimtarë ligjorë të trashëgimlënësit Xh. H., kemi aplikuar në datën 22.07.2021 e në vazhdim disa herë tek ASHK Sarandë për të kryer veprime në regjistrat e pasurisë së paluajtshme të dëshmisë së trashëgimisë ligjore, të vendimit nr. 1020, datë 31.10.2007, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Sarandë. ASHK Sarandë nuk ka kryer veprimin dhe as na ka kthyer përgjigje. Në datën 11.08.2021, kemi aplikuar përsëri duke kryer dhe pagesën sipas ligjit, por përsëri nuk na kanë kthyer përgjigje. Në datën 02.07.2022, kemi aplikuar përsëri pranë ASHK, por përsëri s'kemi marrë asnjë përgjigje. Në datën 03.09.2022 kemi bërë ankesë përsëri te Drejtori i Përgjithshëm A.L. dhe me shkresën nr. 17/231 prot., datë 27.10.2022, Drejtori i Përgjithshëm ka urdhëruar ASHK Sarandë të kryejë veprimin e të kthejë përgjigje. Në këto kushte, kur ASHK Sarandë nuk zbaton dhe urdhrat e drejtuesve të saj, kërkojmë ndërhyrjen tuaj për të na kthyer përgjigje në lidhje me aplikimin e shërbimit të kërkuar."*

Në këto kushte, ankuesja kërkon nga Komisioneri: *"Konstatimin e diskriminimit pa asnjë motiv nga ASHK Sarandë që për mendimin tonë është për qëllime të tjera të pamotivuara".*

[1] Në vijim do t'i referohemi me shkurtesën LMD.
[2] Në vijim do t'i referohemi me shkurtesën KMD.

Adresa: Rruga e Durrësit, Nr.19, Tiranë , Tel: +355 4 2431078, Fax: +355 4 2431077, E-mail: info@kmd.al, web:www.kmd.al

II. Procedurat e ndjekura nga Komisioneri

Pas kryerjes së verifikimit paraprak të ankesës dha akteve bashkëlidhur saj, KMD gjykoi se kjo ankesë duhej plotësuar me informacion vijues. Për këtë arsye, Komisioneri iu drejtua ankueses me e-mailin e datës 12.01.2023, ku kërkohet informacioni i mëposhtëm:

1. *"Të përcaktohet saktësisht shkaku i diskriminimit të pretenduar. Gjatë sqarimeve të dhëna në ankesë, ju keni theksuar faktin se diskriminimi juaj nuk ka asnjë shkak apo motiv. Në faqen 2 të formularit të ankesës keni shënuar si shkak diskriminimi "gjendjen shoqërore" dhe "çdo shkak tjetër". Në këtë kontekst, lutemi të përcaktoni qartësisht, se cili është shkaku/shkaqet e diskriminimit të pretenduar.*
2. *Pas përcaktimit të shkakut të diskriminimit, lutemi të evidentohet lidhja shkakësore ndërmjet këtij shkaku dhe trajtimit të padrejtë, disfavorizues dhe të pabarabartë ndaj se cilit ju jeni ekspozuar nga ana e ASHK, Sarandë.*
3. *Referuar shënimeve në ankesën tuaj rezulton se ju përfaqësoni trashëgimtaret ligjorë të të ndjerit Xh.H. Për sa më sipër, lutemi që të depozitoni pranë Komisionerit një akt përfaqësimi, nëpërmjet së cilit të gjithë trashëgimtarët e të ndjerit ju autorizojnë juve si përfaqësuese të tyre pranë Komisionerit.*
4. *Kopje e vendimit nr. 1020/2007 të Gjykatës së rrethit gjyqësor Sarandë.*
5. *Informacion nëse i jeni drejtuar me ankesë, Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjes së të Dhënave Personale, me objekt-moskthim përgjigje nga ana e ASHK, Sarandë. Nëse po, të na vihet në dispozicion korrespondenca zyrtare me të."*

- Subjekti ankues i dërgoi përgjigje e-mailit së sipërcituar të Komisionerit, nëpërmjet emailit të datës 16.01.2023, si vijon:

"Në përgjigje të shkresës tuaj për plotësim dokumentacioni, ju bëj me dije se:
Unë nuk po kërkoj që pronat e trashëguara nga babai im Xh. H. të regjistrohen në emrin tim, pasi keni kërkuar aktin noterial për këtë gjë. Ne, të gjithë, fëmijët e Xh.H. jemi trashëgimtarë ligjore me vendim gjyqësor të formës së prerë, të cilin po jua nis bashkëlidhur dhe kadastra e rrethit Sarandë nuk ka kryer veprimin e regjistrimit të pronës në emrin tonë. Unë personalisht kam shkuar vetë disa herë në Sarandë dhe nuk kam marrë asnjë përgjigje. E kam kërkuar zyrtarisht unë dhe motra ime M. T. (Bashkëlidhur kërkesat tona), prapë asnjë përgjigje. Kemi bërë ankesë pranë drejtorit të përgjithshëm të agjencisë Shtetërore të Kadastrës në datë 3.09 2022, i cili i ka kërkuar Agjencisë Shtetërore të Kadastrës, Drejtoria Vendore Sarandë që të kryejë veprimet dhe të na vërë në dijeni, (bashkëlidhur shkresa përkatëse). Deri tani përsëri asnjë përgjigje. Në 27 dhjetor 2022, kam qenë personalisht vetë në Sarandë, drejtoresha nuk priste. Në këto kushte nuk di se çfarë emri t'i vë këtij diskriminimi, dhe nuk di ku ta kërkoj të drejtën time legjitime, pasi po kërkoj thjesht një ekzekutim të një vendimi të formës së prerë të gjykatës së rrethit Sarandë dhe nuk marr përgjigje ?!!!!!
Bashkëlidhur gjeni fotokopje të dokumentacionit që unë disponoj, brenda afatit të kërkuar nga ju."

Adresa: Rruga e Durrësit, Nr.19, Tiranë , Tel: +355 4 2431078, Fax: +355 4 2431077, E-mail: info@kmd.al, web:www.kmd.al

- Në vijim, strukturat përgjegjëse të KMD-së u munduan të kontaktonin me ankuesen me numrin e celularit të shënuar në formularin e ankesës, me qëllim sqarimin dhe qartësimin e kërkesave të Komisionerit ndaj saj, por sipas sistemit Vodafone, numri i celularit rezultonte se nuk ekzistonte.

Mbështetur në sa më sipër, Komisioneri vlerëson se:

Parimi i barazisë para ligjit dhe i mosdiskriminimit, sanksionohet nga Kushtetuta në nenin 18, si një parim i përgjithshëm që përshkon të gjitha të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, prandaj ai duhet të gjejë shprehjen e tij në të gjithë legjislacionin shqiptar si dhe të zbatohet nga të gjithë, si nga institucionet edhe nga individët. Gjykata Kushtetuese në disa vendime të saj ka interpretuar nenin 18 të Kushtetutës, si dhe ka theksuar se parimi i barazisë synon që të gjithë të jenë të barabartë në ligj dhe përpara ligjit, jo vetëm në të drejtat themelore të parashikuara në Kushtetutë por edhe në të drejtat e parashikuara nga ligjet e tjera në fuqi. Gjykata është shprehur se*: "Barazia në ligj dhe para ligjit nuk do të thotë që të ketë zgjidhje të njëllojta për individë ose kategori personash që janë në kushte objektivisht të ndryshme. Barazia përpara ligjit dhe në ligj presupozon barazinë e individëve që janë në kushte të barabarta", si dhe "Vetëm në raste përjashtimore dhe për shkaqe të arsyeshme dhe objektive mund të përligjet trajtimi i ndryshëm i kategorive të caktuara që përfitojnë nga kjo e drejtë"* (shih vendimet nr.39, datë 16.10.2007, nr. 4 datë 12.02.2010, nr. 34, datë 20.12.2015, të Gjykatës Kushtetuese).

Neni 14 i Konventës Evropiane për Drejtat e Njeriut (KEDNJ), ndalon diskriminimin në gëzimin e të drejtave dhe lirive të përcaktuara në të, ndërkohë që Protokolli 12-të i KEDNJ-së, i cili është ratifikuar nga Shqipëria, ndalon diskriminimin në lidhje me *"gëzimin e çdo të drejte të parashtruar nga ligji"* dhe kështu ofron mbrojtje më të madhe se sa neni 14, i cili lidhet vetëm me të drejtat e garantuara nga KEDNJ-ja. Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ), në mënyrë të vazhdueshme ka interpretuar se *"diskriminimi"* do të thotë që të trajtosh ndryshe pa një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm, persona të cilët ndodhen në situata të ngjashme dhe diferenca në trajtim, nuk bazohet në ndonjë justifikim objektiv dhe të arsyeshëm, domethënë, se trajtimi i diferencuar nuk ndjek një qëllim legjitim dhe nuk ekziston një marrëdhënie e arsyeshme të proporcionalitetit ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit që synohet të realizohet. Sipas GJEDNJ, e drejta për të mos u diskriminuar e garantuar nga KEDNJ, gjithashtu cenohet kur pa një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm shtetet dështojnë që të trajtojnë ndryshe personat situata e të cilëve objektivisht e ndryshme.

Ligji nr.10 221/2010 "*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*", i ndryshuar, rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit, bazuar në një listë jo shteruese shkaqesh, por në mënyrë të shprehur neni 1, i ligjit parashikon mbrojtjen nga diskriminimi për një listë joshteruese shkaqesh. Në këtë nen parashikohet shprehimisht se: *"Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore*

Adresa: Rruga e Durrësit, Nr.19, Tiranë , Tel: +355 4 2431078, Fax: +355 4 2431077, E-mail: info@kmd.al, web:www.kmd.al

ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër."

Sipas nenit 3, pika 1, të LMD, të ndryshuar, përcaktohet se: *"1."Diskriminim" është çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim ose pasojë pengesën ose bërjen të pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët të të drejtave e lirive themelore të njohura nga Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe nga ligjet në fuqi."*

Mbrojtja nga diskriminimi, sipas nenit 7, të LMD-së, së ndryshuar, garantohet *ndaj çdo veprimi apo mosveprim* të autoriteteve publike ose personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët *publikë apo privatë*, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta apo të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë apo grupe personash.

Në Kreun IV, të ligjit të sipërcituar parashikohet mbrojtje e posaçme nga diskriminimi në fushën e shërbimeve. Ky ligj në nenin 20, pika 1, germa a) parashikon shprehimisht se: *"Personi fizik ose juridik që ofron të mira apo shërbime për publikun, me pagesë ose jo, ndalohet të diskriminojë një person tjetër, i cili kërkon t'i arrijë ose t'i përdorë ato: a) duke refuzuar t'i japë një personi apo grupi personash të mira apo shërbime për shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji…".*

Në bazë të dispozitave të LMD, të ndryshuar, ankesat e depozituara pranë KMD-së shqyrtohen nga ky institucion dhe në përfundim të procedurave hetimore Komisioneri shprehet me vendimmarrje, nëpërmjet së cilës kryesisht konstaton ose jo diskriminimin e pretenduar për një ose disa nga shkaqet e përcaktuara në nenin 1 të këtij ligji.

Në thelb të diskriminimit, është trajtimi i diferencuar dhe më pak i favorshëm, i shfaqur qoftë në formën e *dallimit, kufizimit, përjashtimit ose preferencës* dhe që ka për bazë një nga shkaqet e mbrojtura nga ligji. Pra, jo çdo diferencë në trajtim apo trajtim më pak i favorshëm gëzon mbrojtje nga ligji. Mbrojtja nga diskriminimi sipas ligjit garantohet vetëm për ato diferenca në trajtim apo trajtime më pak të favorshme që kanë për bazë një nga shkaqet e mbrojtura. Në mungesë të një shkaku të mbrojtur, jo çdo diferencë në trajtim apo trajtim i pafavorshëm konsiderohet diskriminim sipas ligjit. Gjithashtu, jo çdo diferencë në trajtim është diskriminim, por vetëm ato që nuk kanë një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm. Pra, nëse për diferencën në trajtim konstatohet se ka një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm, atëherë trajtimi ndryshe është i përligjur dhe nuk është i ndaluar nga ligji.

Adresa: Rruga e Durrësit, Nr.19, Tiranë , Tel: +355 4 2431078, Fax: +355 4 2431077, E-mail: info@kmd.al, web:www.kmd.al

Neni 1, i ligjit nr. 10 221/2010 *"Për Mbrojtjen nga Diskriminimi",* i ndryshuar, liston disa shkaqe, megjithatë kjo listë nuk është shteruese, por ilustruese, fakt ky që rezulton nga përfshirja në këtë listë e shprehjes "*për çdo shkak tjetër*". Rezulton se, për të patur një pretendim për diskriminim, duhet domosdoshmërisht që të identifikohet një shkak, i cili në bazë të ligjit është i mbrojtur. Për sa më sipër, shkaku i diskriminimit përbën një element kyç në hetimin administrativ të Komisionerit dhe si i tillë, para pranimit për shqyrtim të ankesës së depozituar nga ankuesit, duhet vërtetuar *së pari* ligjshmëria e tij, si dhe *së dyti* duhet mbështetur provueshmëria e tij.

Sa më sipër, Komisioneri vlerëson se, pretendimi i ankueses se është diskriminuar pa identifikuar asnjë shkak konkret, i cili më pas të vlerësohej nga ana e Komisionerit, nëse përbën ose jo një shkak që gëzon mbrojtje, nuk përbën një pretendim për diskriminim, sipas parashikimeve të LMD-së, të ndryshuar.

Komisioneri thekson se, jo çdo sjellje e kundërshtuar për paligjshmëri, është një sjellje diskriminuese. Një sjellje diskriminuese në çdo rast është një sjellje e paligjshme, por jo çdo sjellje e paligjshme konsiderohet diskriminuese. Që një sjellje e paligjshme të konsiderohet si diskriminuese, duhet që pala ankuese minimalisht të identifikojë dhe të provojë shkakun e pretenduar. Në ankesën objekt shqyrtimi, ankuesja nuk ka identifikuar një shkak për të cilin pretendon se është trajtuar në mënyrë të padrejtë dhe më pak të favorshme, pra për të cilin pretendon se është diskriminuar.

Komisioneri vlerëson se pretendimet e ankueses nuk konsiderohen pretendime për diskriminim, dhe për rrjedhojë ankesa e paraqitur është e papajtueshme me dispozitat e LMD, së ndryshuar. Mbështetur në nenin 32/1/a, të LMD, të ndryshuar, Komisioneri ka kompetencë të shqyrtojë vetëm ankesat nga personat ose grupet e personave që pretendojnë se janë diskriminuar, siç parashikohet në këtë ligj.
Përveç sa më sipër, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi gjykon se çështja e moskthimit të një përgjigjeje zyrtare nga ana e ASHK Sarandë, në bazë të Ligjit nr. 119/2014 *"Për të drejtën e informimit"*, bën pjesë në kompetencat e Komisionerit për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale. Në këtë kontekst, rekomandohet që subjekti ankues të depozitojë ankesë pranë institucionit të sipërcituar.

Bazuar në nenin 33, pika 4, germa "b", të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 *"Për mbrojtjen nga diskriminimi"*, të ndryshuar, parashikohet: *"4. Ankesa nuk pranohet nëse: ..... b)* .... <u>*është e papajtueshme me dispozitat e këtij ligji;"*</u>

Në përfundim të shqyrtimit paraprak të ankesës, bazuar në neni 33, pika 4, germa "b", të LMD, të ndryshuar, Komisioneri arrin në përfundimin se, ankesa nuk mund të pranohet, pasi është e papajtueshme me dispozitat e LMD, të ndryshuar dhe për rrjedhojë nuk mund t'i nënshtrohet procedurave të mëtejshme të parashikuara në ligj për shqyrtimin e saj.

Adresa: Rruga e Durrësit, Nr.19, Tiranë , Tel: +355 4 2431078, Fax: +355 4 2431077, E-mail: info@kmd.al, web:www.kmd.al

PËR KËTO ARSYE:

Mbështetur në nenin 7, pika 3, nenin 20, pika 1 , germa "a", nenin 21, pika 1, nenin 32, pika 1, germa a), nenin 33, pika 4, germa "b" të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010 "*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*", i ndryshuar,

Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Mospranimin e ankesës nr.6, datë 10.01.2023, së M.M, pasi është e papajtueshme me dispozitat e LMD, të ndryshuar.

2. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijeni.

KOMISIONERI

Robert GAJDA

Adresa: Rruga e Durrësit, Nr.19, Tiranë , Tel: +355 4 2431078, Fax: +355 4 2431077, E-mail: info@kmd.al, web:www.kmd.al

Adresa: Rruga e Durrësit, Nr.19, Tiranë , Tel: +355 4 2431078, Fax: +355 4 2431077, E-mail: info@kmd.al, web:www.kmd.al